

13. Je bent nooit alleen

DOELSTELLINGEN

- De kinderen kunnen vertellen waarom hun ouders hen hebben laten dopen of opdragen.
- De kinderen leren dat de doop laat zien dat je een kind van God bent en dat God er daarom altijd voor je is (ook al ben je niet gedoopt of opgedragen).
- De kinderen delen met elkaar of het hen al dan niet aanspreekt om een kind van God te zijn.
- De kinderen leren dat je met de doop wordt opgenomen in een gemeenschap die om je heen staat en voor je wil zorgen.

(THEOLOGISCHE) ACHTERGRONDINFORMATIE

De doop neemt een belangrijke plaats in binnen het christelijk geloof. Sinds het vroegste begin van de kerk horen doop en christendom bij elkaar. De herkomst van de doop is te vinden in de woorden van Jezus uit Matteüs 28: 19: "Ga dus op weg en maak alle volken tot mijn leerlingen, door hen te dopen in de naam van de Vader en de Zoon en de heilige Geest." Al op de dag van Pinksteren, kort na Hemelvaart, roept Petrus de joden in Jeruzalem op om zich te laten dopen in de naam van Jezus (Handelingen 2: 38). Later doopt hij ook de Romein Cornelius en diens familie: niet-joden worden christen (Handelingen 10: 24-48).

Het water van de doop verwijst naar Pasen. Het is ondergaan en weer naar boven komen; sterven en opstaan; dood en leven. Je begint als het ware aan een nieuw leven. In de vroege kerk vond de doop plaats op Pasen, bij het aanbreken van de opstandingsdag. De dopelingen kregen vervolgens een wit kleed aan: 'het kleed der gerechtigheid'. Daarmee wilde men duidelijk maken dat er een 'nieuwe mens' was opgestaan. De kleur wit symboliseert reinheid, zuiverheid en feest.

De doop laat zien dat mensen kinderen van God zijn en dat God er daarom voor hen wil zijn. Hij gaat met je mee. Kinderen worden geen kind van God doordat ze gedoopt zijn; ze zijn het al. Als je gedoopt wordt, *bevestig* je (of bevestigen je ouders) dat je een kind van God bent. Kind van God zijn betekent veel. Het betekent dat je gekend en gewild bent door God. Het is goed zo, met je mooie en kwetsbare kanten, precies zoals je bent. Met de doop zeg je daar 'ja' tegen.

De kinderdoop is in de christelijke geloofstraditie nooit onomstreden geweest. Ook binnen de Protestantse Kerk in Nederland zijn er mensen die hun pasgeboren kinderen niet laten dopen, omdat ze pleiten voor volwassenendoop of 'doop op belijdenis'. Vaak kiezen ouders er dan voor om hun kind te laten zegenen (ook wel 'opdragen' genoemd). Deze zegen bevestigt de belofte van God aan het kind; want ook zonder gedoopt te zijn, is het een kind van God. Ook kan de zegening van kinderen na hun geboorte een uiting zijn van dank aan God voor dit nieuwe leven. De ouders voeden het kind op vanuit het verlangen dat het later bij Christus en Zijn gemeente zal willen horen en dan de doop zal ondergaan. Een kind dat gezegend is, blijft dus als het ware een open vraag om de doop. Houd er rekening mee dat er ook in jouw groep kinderen kunnen zijn die niet gedoopt zijn. Leg in dat geval uit hoe dat kan en waak ervoor dat deze kinderen zich niet buitengesloten voelen.

Door het ondergaan van de doop wordt de naam van een mens met de naam van God verbonden. Maar dopen is niet alleen een persoonlijk teken van verbond tussen God en mensen. Het is ook een gezamenlijk teken van het verbond tussen de dopeling en alle andere christenen. Door de doop word je opgenomen in de gemeenschap van de gelovigen. Wie in Jezus gelooft, ontvangt er dus een hele familie bij.

In deze bijeenkomst kan bij *Verdieping & Verwerking* worden gekozen uit twee deelonderwerpen: de doop als uitdrukking van het 'kind van God'-zijn en de doop als opname in de gemeenschap.

VOORBEREIDING

Persoonlijke voorbereiding

Neem de achtergrondinformatie bij dit programma goed door. Daarnaast is het wenselijk om je persoonlijk voor te bereiden op deze bijeenkomst. Zo word je zelf ook 'materiaal' voor de bijeenkomst met de kinderen. Hiervoor kun je de volgende vragen gebruiken:

- Wat spreekt je aan met betrekking tot de doop?
- Als je zelf kinderen hebt: waarom heb je je kinderen laten dopen (of niet)?
- Wat betekent het voor je dat je kind van God bent? Hoe ervaar je dat in je leven?
- Welke plaats neem je in binnen de geloofsgemeenschap? Voel je je opgenomen in de gemeenschap? Heb je het gevoel dat de gemeenschap om je heen staat?
- Welk deelonderwerp zou je met de kinderen willen behandelen: de doop als uitdrukking van het 'kind van God'-zijn of de doop als opname in de gemeenschap?
- Wat zou je met de kinderen willen delen, wat de bovenstaande vragen betreft?

Praktische voorbereiding

Geef de kinderen zo mogelijk een kopie van werkblad 13.1 mee vóór de bijeenkomst. Vraag hun dan om het werkblad in te vullen met hun ouders of verzorgers. De opdracht staat op het werkblad. Het ingevulde werkblad zal besproken worden tijdens de bijeenkomst, dus geef duidelijk aan dat de kinderen het dan weer moeten meebrengen.

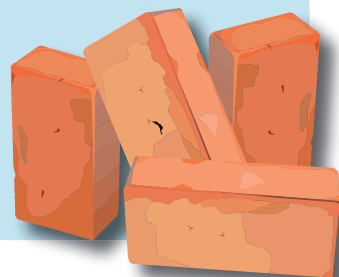
BENODIGDHEDEN

Vooraf

Hieronder vind je een opsomming van alles wat je nodig hebt voor deze bijeenkomst. Zorg ervoor dat je ruim voor het begin van de bijeenkomst klaar bent met alle voorbereidingen. Zo heb je alle tijd om aandacht te besteden aan de kinderen wanneer zij binnenkomen.

Benodigheden

- Een grote kaars en iets om deze mee aan te steken;
- Kopieën van werkblad 13.1 voor alle kinderen (van tevoren meegegeven, zie VOORBEREIDING);
- Kopieën van werkblad 13.2 voor alle kinderen (gekopieerd op dikker papier);
- Voor ieder kind een 'plakspiegeltje' (een klein spiegeltje dat je ergens op kunt plakken, verkrijgbaar bij onder andere Xenos);
- Stiften;
- Lijm en 'versierspullen' zoals glittertjes;
- Een kopie van werkblad 13.3 (eventueel vergroot en uitgeknipt);
- Pennen en stukjes papier (A5-formaat).

PROGRAMMA

10 minuten

Opening & Verkenning

Steek de kaars aan als symbool van het licht van Christus. Vertel dat de bijeenkomst echt begonnen is als de kaars aan is. Vertel de kinderen dat het bij deze bijeenkomst gaat over de doop. Vraag hun om werkblad 13.1 er even bij te pakken en bespreek het werkblad met hen. Is het hen gelukt om het in te (laten) vullen? Als er kinderen zijn die niet zijn gedoopt, maar opgedragen (of geen van beide), bespreek dit dan eerst. Waak ervoor dat geen van de kinderen zich buitengesloten voelt. Laat de kinderen vertellen over hun doop of opdracht en laat hen elkaars foto's bekijken. Vraag vervolgens of ze willen voorlezen waarom hun ouders of verzorgers hen hebben laten dopen of opdragen. Wat vinden de kinderen daarvan? Houd het kort: het gaat hier slechts om een eerste kennismaking met het thema.

45 minuten

Verdieping & Verwerking

Maak in dit onderdeel een keuze tussen *Verdieping & Verwerking A* (de doop als uitdrukking van het 'kind van God'-zijn) en *Verdieping & Verwerking B* (de doop als opname in de gemeenschap).

Verdieping & Verwerking A

Deel kopieën van werkblad 13.2 uit. Geef aan dat je nog wat meer over de doop wilt vertellen, zodat ze de doop goed kunnen begrijpen. De doop laat zien wie je bent! De kinderen weten natuurlijk al heel veel over zichzelf: laat hen dat invullen op werkblad 13.2. De kinderen kunnen de gegevens aanvullen met andere dingen over zichzelf die zij belangrijk vinden. Wanneer ze klaar zijn, kun je enkele kinderen vragen of ze willen vertellen wat ze hebben opgeschreven.

Vertel dat de doop laat zien dat je kind van God bent. Alle mensen zijn kinderen van God, of je nu wel of niet gedoopt of opgedragen bent. Bij de doop denken we daaraan en zeggen we eigenlijk tegen het kind dat dit ook voor hem of haar geldt. Hebben de kinderen een idee wat het betekent om een 'kind van God' te zijn? Ze zijn toch al kind van hun ouders? Leg uit dat God de Vader is van alle mensen, omdat Hij ze heeft gemaakt. God houdt daarom ook heel veel van mensen, zo veel als vaders en moeders van hun kinderen houden. Maar vaders en moeders zijn ook maar gewoon mensen: zij hebben hun fouten en gebreken, zoals iedereen die heeft. Ze kunnen er misschien ook niet altijd voor je zijn, als je ze nodig hebt. Of misschien heb je geen ouders meer. Dan is het goed om te weten dat je een kind van God bent. God is er altijd voor jou. Dat laat de doop zien.

Praat hier met de kinderen over door. Vinden ze het een mooie gedachte dat God er altijd voor hen is? Zou het hen kunnen helpen, als ze het moeilijk hebben of als ze zich alleen voelen? Geef de kinderen uiteraard ook de ruimte om te vertellen als het hen niet aanspreekt. Vertel ook wat het voor jou betekent.

Deel de spiegeltjes uit. Laat de kinderen deze opplakken op werkblad 13.2. Boven het spiegeltje kunnen ze dan 'Kind van God' schrijven. Laat hen vervolgens het werkblad versieren met de stiften en de andere 'versierspullen'. Vertel ondertussen dat ze dit werkblad thuis kunnen ophangen of bewaren in hun kamer. Dan kunnen ze altijd in het spiegeltje kijken en eraan denken dat ze kind van God zijn als ze daar behoefte aan hebben.

Verdieping & Verwerking B

Vertel dat de doop niet alleen iets is tussen God en jou. Met de doop (of het opdragen) willen je ouders ook duidelijk maken dat je bij een bepaalde groep mensen mag horen: de gemeente. Leg de tekening van de kerk (werkblad 13.3) op tafel. Vraag de kinderen om zo veel mogelijk namen op te schrijven van mensen die volgens hen bij de gemeente horen. Bespreek een aantal van de namen die de kinderen opschrijven. Hebben de kinderen ook hun eigen namen opgeschreven? Als je gedoopt bent, komt jouw naam bij de namen van alle mensen die bij de gemeente horen. Vanaf dat moment hoor je officieel bij de gemeente. Je bent dan 'dooplid'. De kinderen mogen hun eigen naam dus ook in de kerk schrijven.

Let op: als er kinderen in de groep zijn die niet zijn gedoopt of opgedragen, besteed hier dan apart aandacht aan. Vertel dan: je hoort er ook bij als je meedoet met activiteiten of kerkdiensten, ook al ben je niet gedoopt of opgedragen. Je mag met alles meedoen en je bent van harte welkom. Als je ouder bent en zelf een keuze wilt maken voor de kerk, dan kun je ook worden gedoopt. Dus ook al ben je geen dooplid, je hoort er wel bij. (Als ze dat willen, mogen deze kinderen hun namen dus ook op het werkblad schrijven.)

Vertel: de doop betekent dus dat je erbij hoort. En het betekent nog iets: als je gedoopt wordt, beloven de mensen van de gemeente dat ze voor jou zullen zorgen. In de eerste plaats doen je ouders of verzorgers dat. Maar de gemeente staat om jou en je ouders of verzorgers heen. Je zou kunnen zeggen: de gemeente is familie geworden. Als je wordt gedoopt, krijg je er dus een hele familie bij!

Vraag de kinderen wat ze daarvan vinden. Familie erbij, willen ze dat eigenlijk wel? Wat is er fijn aan en wat misschien niet? Als het ter sprake komt dat familie of mensen in de gemeente ook lastig kunnen zijn, trek dan de vergelijking met broertjes of zusjes: soms heb je ruzie of ben je het niet met elkaar eens, maar je laat elkaar niet vallen – want je houdt wel van je eigen broertjes en zusjes!

Vraag de kinderen om in een kring te gaan staan. Deel pennen en papier uit. Laat ieder kind een compliment opschrijven: iets wat hij of zij goed, mooi of fijn vindt aan zijn of haar buurman of buurvrouw. Bij een compliment hoort ook een reden: waarom vind je hem of haar aardig of leuk? Laat de kinderen dat ook opschrijven. Vertel dat de kinderen, zoals ze nu bij elkaar zijn, ook een beetje 'gemeente' zijn. Iedereen hoort erbij en iedereen doet voor de groep wat hij of zij kan. Je mag meedoen zoals je bent. Laat de kinderen nu om de beurt een compliment geven aan de persoon die aan hun rechterkant staat. Ze mogen hiervoor hun papiertje gebruiken. Doe hier zelf ook aan mee.

5 minuten

Afsluiting

Bedank de kinderen voor hun aanwezigheid en hun inzet. Vraag de kinderen om in de kring te blijven staan en elkaars handen vast te houden. Lees dan ter afsluiting het volgende gebed voor:

Als ik er aan denk, God,
dat U bij ons bent,
kom ik weer op adem
en vind ik weer mijn rust
en kijk met andere ogen
naar dat waar ik net nog bang voor was.

Het is een beetje zoals vroeger
toen ik nog heel klein was
na een bange droom
als mijn moeder bij mijn bed zat
haar hand door mijn haren
zo veilig, vertrouwd, dichtbij.

Wilt U zó bij ons zijn
in alles wat gebeurt?

Amen.

Bron: Eykman, K. e.a. (2005). *Wat ik U nog zeggen wil. Gebeden voor kinderen*. Amersfoort: NZV.

BIJLAGEN

1. Werkblad 13.1 – Mijn doop
2. Werkblad 13.2 – Wie ben jij?
3. Werkblad 13.3 – Je hoort erbij